„Bulengeri (Opera)" — skal naturligvis være „Bullingeri opera", den bekendte svejtsiske Reformator Heinrich Bullingers Skrifter. „Scultetus Dominicalla (Medical)"—hedder det videre i Fortegnelsen. Scultetus er Abraham Scultetus, en bekendt reformert Teolog, født i Schlesien i 1566, bekendt for sit Arbejde for at gøre lutherske Lande reformerte, Medlem af Dortrectersynoden i 1618, ivrig Modstander af Remonstranterne. Hans Dominicalla er ikke noget medicinsk Arbejde, men derimod, som ogsaa Navnet antyder, Prædikener over Søndagsevangelierne, der udkom i 1611 og i 1616 opnaaede den Ære, at Paven satte den paa Index, eller Listen over forbudne Bøger. —

„Moleneri Praxis, quarto (Moral and Practical Discourses)" — siger Listen videre. Hermed menes den bekendte lutherske Præst Martin Mollers „Praxis Evangelium" (udkom i 1601), en Udlægning af Kirkeaarets Evangelier. For denne Bogs Skyld blev Moller heftig angreben af Professor Salomon Gesner i Wittenberg som „Calvinist og Sakramentierer" —, vistnok i høj Grad med Urette. Martin Moller er ellers særlig bekendt for sin „Manuale de praeparatione ad mortem", en Bog, der ogsaa er oversat paa Dansk.

„Seedam, folio, History of Reformation" — hedder det videre. Her maa sikkert være ment Johan Sleidans (død 1566) Reformationshistorie, et Værk ,der ogsaa er oversat paa Dansk af Paul Jensen Kolding.

6. „Danish Cronicle", quarto, Danish Songbook, quarto" — staar der i Listen. Angaaende disse skal jeg bemærke, at da den danske Kronike, Broncks skal have ejet, var i Kvartformat, maa her vistnok være ment Hollænderen Joh. Meursius (død i Sorø i 1639) „Historia Danica" — København 1630, da den var i 4to.

En anden Hollænder Joh. Isak. Pontanus (død 1640), der ogsaa var dansk Historiograf, skrev „Historiæ Danicæ Libri X. Amsterdam 1631, en Udgivelse af Hvitfeld, men den var i folio, ligesom Vedels Saxo (1610), og andre kan der, efter min Mening, ikke være Tale om. — Den danske Lovbog, som her er Tale om, skyldes Niels Kaas. — De øvrige Bøger, med Undtagelse af Luthers Psalter og store Katekisme, kender jeg ikke noget til.

7. Naar det nu hedder om Bronck, at han blev kaldt „the devious Lutheran", saa kunde hans Bogsamling nok tyde paa, at han var det. „Devious" betyder jo nemlig een, der er kommen ud af Vejen*) Men naar Pastor Andersen siger: „Jonas Bronck er sikkert den første Mand, der til Amerika har medbragt et Bibliotek, i hvilket der var danske Bøger — og disse er tillige et Bevis paa, at han var dansk" (Side 367), da kunde det sidste jo ligesaa godt bevise, at han var f. Eks. norsk,

*) Efter Bøgerne at dømme var Bronck mere reformert end luthersk, mere tysk end dansk.

og hvad det første angaar, da kom Rasmus Jensen (Aarhus) ham jo henved 20 Aar i Forkøbet. Thi at denne som dansk Præst havde danske Bøger med sig, siger sig selv.

(Sluttes.)

Julens Fyrste.

Mel.: Dejlig er den Himmel blaa.

Julens Fyrste, høj og stor,
Kommen er til syndig Jord.
Han vil læge syge Hjerter,
Han vil lindre vore Smerter,
:,: Han vil løse fangne Sjæl :,:

Julens Fyrste, høj og stor,
Given er al Magt paa Jord
Og i hele Himlens Rige.
Lad os nu med Engle sige:
:,: Ære være Himlens Drot! :,:

Julens Fyrste, høj og stor,
Dækket har sit Højtids-Bord,
Fyldt med mange gode Retter;
Hungrige han kærlig mætter,
:,: Syndere annammer han. :,:

Julens Fyrste, høj og stor,
Fattigst var paa denne Jord;
Derfor, fattige og rige,
Lad os følges ad tillige,
:,: Prise ham af Hjertens Grund :,:

Julens Fyrste, høj og stor,
Glædes vil med os paa Jord,
Naar vi samles for at fejre
Jul for ham, som for at sejre
:,: Døden led paa Golgatha. :,:

Julens Fyrste, høj og stor,
Glædes ved de unges Kor,
Naar de ham af Hjertet prise,
Som dem Vejen ville vise,
:,: Vandt til dem saa skønt et Hjem :,:

Julens Fyrste, hold og blid,
Taar og ei de smaa forbi;
Han vil deres Hjerter glæde.
Naar de synge og tilbede
:,: Barnet, som i Krybben laa :,:

Julefyrste, Paaskehelt,
Pinsefryd, naar til vort Telt
Aander dale med sin Lue.
O, lad os nu ret faa skue
:,: Dig i al din Kærlighed. :,:

Indsf. af A. B.

„Hvad der staar bagved".

Fortælling af M. E. (V. Lund).

I hjemlige Kredse, hvor man Aften efter Aften har Glæde af at hvile sig ud i ensartet Selskab, vil man kunne læse denne Bog højt. Man vil more sig over megen godmodig Skæmt, være spændt paa, hvordan de mange Forviklinger bliver løst, undre sig over, hvor godt Forfatteren har set sig om i store Byer og fremmede Egne, hvor kærligt han følger en fattig Dreng, og hvor nænsomt han antager sig et saaret Hjerte. Fine, grove, skibbrudne og reddede Folk bølger hid og did —, men man forvirres dog ikke, thi gennem det alt anes og spores idelig den underfulde Førelse, Gud er bagved. Naar Stilen undertiden mattes, kommer der pludselig et Smil fra et lyst Øje eller et Suk fra et prøvet, medlidende Menneske, saa læser man med Udbytte den hyggelige Bog ud.

Birkerød.

Theodor Møller.

240 Sider, Pris i Omsl. 60c indbunden $100.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Ved Ligbaaren.

Jeg staar her ved Kisten og ser i hvide Lin
En liden dejlig Skabning, saa skær og saa fin.
Med Krans om Haar han ligger i sin snehvide Dragt,
Net som en liden Engel i Lysets rene Pragt.

De siger, jeg skal glædes, for det er Jul i Dag;
Men det er smaat med Glæden, hvor Døden tager Tag.
Og trangt bliver Synet igennem Sorgeflor,
Naar Kisten sagte sænkes i den iskolde Jord.

Ak, Barnehænder spæde fra Bethlehems Vraa,
Af Moder svøbt i Klude og lagt paa Krybbens Straa,
Kan I vel løfte Fligen fra Gravens dybe Gem
Og lyse den betrængte ved Julegaven sen Hjem?

Saa gaar mig da Vejen, du milde Barnehaand,
Og løs du det, som binder, ja løs hver et Baand
Og tag mig til Fange, saa du bliver stor,
Og jeg skuer ikke ud og lever paa dit Ord.

Da faar jeg Juleglæde, thi vist jeg det ved,
Du trykker ikke Braadden i saaret Hjerte ned.
At lindre og at lægе dertil staar al din Lyst.
Tak, Tak, min Gud og Fader, for Jesus, Verdens Trøst.

S. Klyver.

Korrespondancer

Kenmare, N. Dak.

Glædelig Nytaar vil jeg ønske Bladets Redaktør samt alle dets Læsere og i Særdeleshed Hr. Mythu fra Elk Horn, som har skænket mit Stykke i „Danskeren" af 10. Dec. saa stor Opmærksomhed. Af hvad Grund ved jeg ikke; men jeg tænker, at det er nærmest af Forretningshensyn. Han skriver, at han har ikke, saa meget imod, hvad jeg skrev, som Maaden, jeg skrev paa. Kære Hr. Myrthu, hvad er der dog i Vejen? husk paa, at jeg gør ikke Fordring paa at være nogen stor Skribent, saadan som Skriba fra Racine og hans lige. For Resten synes det mig, som vi er omtrent enige om Forholdene her i Nordvesten. Myrthu skriver, at det vil ikke blive mere end eet Aar ud af ti, at der vil blive Brug for Irrigation i Alberta; altsaa de ni Aar bliver Vandet i Kanalerne, og der vil det sikkert ikke skade Landet. Men saa det milde Klima i Alberta? ja, det havde jeg god Erfaring af sidste Vinter. Jeg er fuldstændig enig med Hr. Myrthu, at det bedste er, at Folk selv rejser derop og bliver der nogle Maaneder om Vinteren, saa kan de selv bestemme om Klimaet. Saa tilbyder Hr. Mythu mig, om jeg ønsker det, at han vil lade mig vide, hvor koldt det er i N. Dak. Det er mildest talt uhyggeligt, naar han, som bor nede imellem Elk Horn Bakkerne, vil fortælle mig, som har opholdt mig her i N. Dak. i tolv Aar, hvor koldt det er her. Jeg har haft god Erfaring deraf; her er ofte meget koldere, end jeg ønsker, det skulde være. Men vi har alligevel godt her i Ward Co. Den danske Befolkning her er i sin Almindelighed vel stillet. Her kan faas Land midt i den store danske Koloni for $20 pr. Acres; kom og se det. Hr. Myrthu mener nok, at der kan blive en Koloni ved Prince Albert, som er 300 Mil Nord herfra. Hvad Klimaet angaar, skriver han, saa er det vist lige saa godt som i N. Dak. Men saa 300 Mil Nord for Prince Albert, hvordan mon Klimaet er der? Ja, det maa vel være det samme som ved Prince Albert. Det er godt, at Nord Polen er opdaget nu, for hvilken Anledning er der ikke til at danne Kolonier og for Landagenterne til at tjene Penge. Min Mening er nu, at der er for mange Kolonier allerede. Menighederne kan ikke blive store nok til at lønne Præst. Derfor skulde Folk rejse til, hvor der er Menigheder. Der er endnu frit Land at faa i Montana; og Land, som er til Salg, kan faas for $8 a $10 pr. Acre, saa Folk burde se sig omkring her i de gamle Kolonier, førend de gaar ud for at danne nye.

L. Lauritsen.

Bowbells, N. Dak.

Vor ærede Redaktør! De er nok saa venlig, om De kan finde Plads i Deres ærede Blad, at optage disse Linier.

Da jeg for 10 Maaneder siden rejste fra Hardy, Nebr., til Bowbells, North Dakota, var der enkelte, jeg lovede at skrive lidt om Forholdene her. Det var noget trist i den første Tid, især da vi ikke fik vore gode Blade „Danskeren", „Kirkebladet", „De Unges Blad" og „Børnebladet". Bowbells Postmand var noget i Vilderede med at finde de nye Folk. Vi lever 6 Mil Nord fra Byen. Her er stadt og vænt Land; det blev noget sent Foraar; men fidst i Maj, Juni og Juli fik vi tilstrækkelig Regn og Varme, saa der blev en frodig Vækst, og alt tegnede til en god Høst, og Statens Opgørelse for August Maaned gør Høstudsigter mente, at Transporten til Markedet vilde tage 18 Maaneder. Kartoflerne var meget gode baade i Kvantitet, og Kvalitet. En Mand havde 40 Bushels paa en Plet 19 Favne bred og 22 Favne lang. Hveden gav fra 10, til 21 Bu. pr. Acre, og Havren var bedre. Nu koster Hveden i Bowbells $1.50 pr. Bu., saa kan vi dog lave lidt Penge. Det er avledes omkring 1000 Bu. paa 160 Acres. Enkelte planter Majs til Vinterfoder. Nogle har fra 10 til 25 Læs godt Hø i de saakaldte „Sloughs".

Der begyndte nogen tidlig Frost, men de fleste blev færdig med Efteraarspløjning. Men vi har jo intet at bestille fra det fryser til og til Foraaret, kun at passe Heste og Kreaturer og gaa Fruentimmerne til Haande. De skal ikke malke, bære Kul eller Vand; de skal ogsaa have lidt Hjælp med Børnene, ellers sidder en Mand jo saa hyggeligt ved Arnen.

Nu har vi godt Slædeføre, saa gaar man en Sviptur til Byen, thi der maa sørges for, at Kælder og Spisekammer er godt forsynet, om der skulde komme en „Blizzard". Den væsentlige Aarsag til, at vi gik fra Nebr. og til Dakota var, at en omtrent lignende Farm koster kun en Trediedel mod hvad den koster i Nebr., og for at have mindre Arbejde; dog var der lidt Betænkelighed.

Vort Blad „Danskeren" havde en lille Fejde, hvor der klagedes over 2 Skyggesider i Nord Dakota, den ene at der avledes for lidt, og den anden, at Kulden ikke var til at døje Her bør vi alle indrømme, at vi pløjer og saar, men Gud giver Væksten, og i hvilken Stat vi end er, saa bliver Høstudbyttet efter som de velsignede Regnbyger falder, vekslende med passende Varme. Og efter den Maade, Jorden arbejdes paa, saa undrer jeg over, at den gav os saa meget i Aar; den faar kun en Pløjning om Aaret og en Del bliver „drilled in" i Stubberne. Og de gamle Settlere sagde, at havde vi faaet en god Regn til, saa havde vi faaet mere. Der siges, at til enkelte Tider gaar Kulden ned til 60 under Zero, men naturkyndige paastaar, at Luften er saa tør her, at Kulden ikke føles i Forhold til de mange Gr. under Zero. Lad os tage et Eksempel. Da Landet her blev taget som Homestead, var de fleste fattige og begyndte med tomme Hænder. Der var langt at hente Føde og Brændsel, og de første Bygninger var rigtignok daarlige til at skærme Beboerne mod Kulden. Ser man saa nu de nye Bygninger, som er opført paa samme Farme og af de samme Folk, som tog Homestead og havde ingen Ting, det synes jeg beviser tydelig, at Folk her kan arbejde sig op til at faa et godt og hyggeligt Hjem, og at Kulden ikke bliver værre end den godt kan taales. Saa er der en Tid om Sommeren, fra man saar tilsaaet, og til der skal høstes, at der er kun lidt at bestille men saa er der jo noget i Husene og andre Smaating. Saa vil nogen sige: det maa dog alligevel være kedeligt at gaa en hel Vinter uden synderligt Arbejde. Nej, for os er det ikke, som jeg ovenfor bemærkede. Desuden har vi gode Bøger fra Blair, og Blade har vi — foruden „Danskeren" „Bowbells Tribune", „Kirkebladet", „De Unges Blad" og „Børnebladet". Her kunde vel ogsaa dannes en Husflids-Forening. Vi har en pæn lille Kirke og en rummelig Stald til fri Afbenyttelse. Vi har Kvindeforening og Ungdomsmøder og en dygtig Præst, Past. Hjortsvang.

B. A. J. Andersen.

Landet ved Prince Albert.

Hr. Redaktør!

Jeg læste fornylig L. Lauritzens Artikel angaaende Canada. Han skrev jo en Del om Sælhunde og Isbjørne ved Prince Albert. Stakkels Mand!

Han taler om dansk Koloni ved Prince Albert. Der er ikke noget saadant, da undertegnede og et Par andre er de eneste Danske, der endnu har taget Land der.

Jeg har været i Prince Albert og kørt med Vogn og Heste ca. 200 Mil i det omkringliggende Land og tror at være i Stand til at bedømme det nogenlunde sandfærdigt. Lauritzen har ikke været paa 300 Mil nær Prince Albert.

(Fortsættes paa Side 4.)

Some English Books

PROF. R. F. WEIDENER:

Annotations on the general epistles of James, Peter, John, and Jude, and the Revelation of St. John. 778 Pages, handsomely bound in green cloth with title in gold. Special net price $1.80

Studies in the Book. First Series Nr. 1. Genesis. 10 Studies with general review and index. An excellent aid to bible students. 141 pages, cloth, net 0.50

The Doctrine of the Ministry. Outline notes based on Luthardt and Krauth. 147 pages, cloth with title in gold, net 0.75

THE LUTHERAN COMMENTARY:

Edited by Henry Eyster Jacobs, a plain exposition of the Holy Scriptures of the New Testament, by scholars of the Lutheran Church in America, 6 magnificent volumes in green cloth, stamped in gold. Special, net 9.00

JOHN GOSSNER:

The Heart of Man, illustrated 0.15

JULIE SUTTER:

A Colony of Mercy or Social Christianity at Work. The story of Bethel in Westphalia and its application. A remarkable book, 238 pages, cloth, illustrated, net 0.50

Danish Lutheran Publishing House
BLAIR, NEBR.

ENGLISH REWARD CARDS.

The "Emmanuel" Series.

No. 1871 — **The Bread of Life.** 12 embossed cards 5¼ x 4 inches. Four fine designs illustrating Scripture subjects, with selected texts. Price 20 cts.

No. 1657 — **His Precious Love.** 12 cards 4x5¼. Fine floral designs with tinted background, selected texts. Price 20 cts.

No. 1874 — **He Satisfieth.** 12 embossed cards 5¼ x4. Four effective floral designs with well chosen texts. Price 20 cts.

No. 1652—**From Strength to Strength.** 12 cards 4x5¼. Varied Alpine scenes and selected texts. Price 20 cts.

No. 1876—**Your Inheritance.** 12 embossed cards. 4½ x 3½. Four pretty designs of Vases and flowers with Scripture texts. Price 15 cts.

No. 1663— **Heavenly Joys.** 12 cards 4½ x 3½. Varied designs of landscapes and flowers with selected texts. Price 15 cts.

No. 1659— **Our Redeemer and Friend.** 12 cards 4½ x 3½ with fine floral designs and selected texts. Verses on reverse side. Price 15 cts.

No. 1879—**Abiding in Him.** 12 embossed cards 3½ x 4½ with children's designs. Selected Scripture texts and verses. Price 15 cts.

No. 1885—**Be Ye Saved.** 12 embossed floral designs with selected texts, size 4 x 3. Price 10 cts.

No. 1883 — **Christ our Master.** 12 cards 3 x 4 with four pretty designs of forget-me-nots and Scripture texts. Price 10 cts.

No. 1886 — **Thy Salvation.** 12 floral cards with tinted background, gold border, and texts, Size 4 x 3 inches. Price 10 cts.

No. 1997 — **Come unto Me.** 12 pretty floral cards 4½ x 2½ inches with Scripture texts in three colors and gold. Price 10 cts.

Bible Picture Series No. I. Packet of 60 Old and New Testament Pictures 3 x 2 inches with Scripture Narrative on back. Price 20 cts.

Bible Picture Series No. 2. 60 favorite pictures from Old and New Testament with corresponding text on back. Size of card 4½ x 3 inches. Price 40 cts.

Reward Tickets No. 12. Book of 64 landscape cards 1 x 1¼ inches, each with different Scripture text. Price 5 cts.

Reward Tickets No. 8. Book of 24 cards larger than No. 12. Price 5 cts.

Silver Blocked Reward Cards.

No. 339 — 24 Chromo Intaglios on enameled boards with cord. Size 2 x 2½ inches. Embossed in the shape of an ivy leaf. Very effective. Price 25 cts.

No 410 — 24 cards as above with bird designs and silver embossed texts. Size 1¼ x 2½. Each card corded. Price 25 cts.

No. 285 — 24 cards in Box. New Series text cards in blocked silver letters. Dainty floral designs. Heart shaped, size 2 x 2¼ inches, corded. Price per box 25 cts.

No. 312 — 24 silver embossed and corded Intaglio cards in attractive designs. Price per box 25 cts.

This entire line is new and exceedingly attractive. It will be found an excellent help in English Sunday School work. All numbers here listed are carried in stock and orders can be filled without delay.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
BLAIR, NEBR.